

پیترهانتکه

زنِ چپ دست

فرخ معینی

فرهنگ جاوید

www.ketab.ir

فرهنگ جاوید

© www.farhang-ejavid.com

صندوق پستی: ۱۴۱۵۵۵۴۳۱ / تلفن: ۰۲۱۶۶۴۸۱۶۳۷

@farhangejavidpub

@farhangejavidpub

@farhangejavid

Peter Handke

Die linkshändige Frau

Suhrkamp, 1976

زین چپ دست

ویراسته بابک محقق

ترجمه فرخ معینی

پیتر هانکه

ناشر: انتشارات فرهنگ جاوید

مجموعه ادبیات

صفحه آرا: احمد جاوید

طراح جلد: محمد تر جاوید

چاپ جلد: تنها

چاپ متن: نگاران شهر

لیتوگرافی: گنجینه مینیاتو

چاپ اول: ۱۳۹۷

قیمت: ۸۰۰۰ تومان

تعداد: ۱۰۰۰ نسخه

© کلیه حقوق چاپ و نشر این کتاب برای انتشارات فرهنگ جاوید محفوظ است. تکثیر یا تولید مجدد آن (چاپ، فتوکپی، صوت، تصویر، نشر الکترونیکی) بدون اجازه مکتوب ناشر ممنوع است.

Handke, Peter, 1942 -

هانکه، پیتر، ۱۹۴۲ -

زن چپ دست، پیتر هانکه، ترجمه فرخ معینی، تهران: انتشارات فرهنگ جاوید: ۱۳۹۷.

۹۰ ص. (مجموعه ادبیات)

چاپ اول با نام «پیوندهای گسته». فاریاب، ۱۳۶۲.

ISBN: 978-600-8209-43-0

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۰۹-۴۳-۰۰

Die linkshändige Frau

عنوان اصلی:

۱. داستان‌های اتریشی، قرن ۲۰ م. معینی، فرخ، ۱۳۴۲ - مترجم.

۴۵۶۴۲۲۶ - ۸۳۳/۹۱۴

۱۳۹۵ پ ۱۸/الف/۲۶۸۶ PT

یادداشت مترجم

ناسیونال-سوسیسم^۱ میان متفکران و شاعران آلمانی تنی چند از بزرگ‌ترین‌شان^۲ را که چون مارتین هایدگر^۳ و گوتفرید بن^۴ و دیگران را یا خاموش کرد یا به جلای وطن واداشت. این آخری‌ها (از توماس مان^۵ و هاینریش مان^۶ گرفته تا برتولت برشت^۷، و از هرمان هسه^۸ گرفته تا ارنست بلوخ^۸) بدین کم‌ترین شباهتی به هم، شاید تنها یک وجه مشترک داشتند: این که می‌توانستند از پایداری در برابر فاشیسم بر خود بی‌بالند و همین خود آن‌ها را از میلیون‌ها آلمانی سوا می‌کرد که چه از روی میل، چه با بی‌میلی، سلاح‌های متمدنی را با هیتلر سرد کرده و دم بر نیاورده بودند. نسل بعدی نویندگان آلمانی از میان این توده چندین و چند میلیون برخاستند. مهم‌ترین‌شان تقریباً بلافاصله پس از پایان جنگ دوم (۱۹۴۷) جمعیتی به نام "گروه ۴۷" تشکیل دادند (از جمله هاینریش برشت،

^۱ Martin Heidegger (1889-1976)

^۲ Gottfried Benn (1886-1956)

^۳ Thomas Mann (1875-1955)

^۴ Heinrich Mann (1871-1950)

^۵ Bertolt Brecht (1898-1956)

^۶ Hermann Hesse (1877-1962)

^۷ Ernest Bloch (1880-1959)

^۸ Heinrich Böll (1917-1985)

گünter Grass^۱، Siegfried Lenz^۲، اووه یونسون و مارتین والزر^۳ و برآن شدند با طرح مسئله گناه جمعی نقش وجدان بیدار یک ملت را بازی کنند. ناسیونال-سوسیالیسم جنگ، ویرانی و تقسیم آلمان سال‌های سال موضوع اصلی تقریباً کلیه رمان‌های آلمانی بود.

در کنار این نویسندگان اما رفته‌رفته اشخاصی قرار گرفتند که تجربه تلخ سال‌های ۳۰ و ۴۰ را فقط از زبان پدران‌شان شنیده بودند جوانان نویسنده سال‌های ۶۰ و ۷۰ (چون ولف وندراچک، هانس زاو، کرس، مارتین شیر، رایئر ورنر فاسبندر^۴ و پتر هانتکه^۵) شکلات دیگری داشتند. هانتکه بارزترین نمونه این نسل است. او به هر دو نسل دیگران که اغلب تعهدات گوناگون سیاسی را در پس‌زمینه متون خود قرار می‌دهند با جامه خود کاری ندارد. درگیری او نحوه بیان است و نحوه عمل. هانتکه برای یافتن زبانی نو و برای رهایی از تسلط تمام شگردهای ادبی متوسل می‌شود. نوشته‌های او به‌جز بارگیری تجربی رزمره نیستند. و از آن‌جاکه این تجارب تجربه‌هایی کلی‌اند و با سویی‌شان غیرضروری می‌نماید او به اشاره‌ای به آن‌ها اکتفا می‌کند (در مجموعه شعر جهان درونی جهان بیرونی جهان درونی). هانتکه او در نمایش‌نامه‌هایش از این هم فراتر می‌رود. در آن‌ها عملی تکرار نمی‌شود که در گذشته اتفاق افتاده باشد. در این‌جا تنها یک حالا وجود دارد. یک حالا و یک حالا... در این‌جا زمان نقشی بازی نمی‌کند مگر برای بازی نمی‌کنیم، بنابراین زمانی را بازی نمی‌کنیم در این‌جا زمان واقعی است چراکه از یک کلام به کلام دیگر می‌رود... (از نمایش‌نامه دشت)

^۱ Günter Grass (1927-2015)

^۲ Siegfried Lenz (1926-2014)

^۳ Martin Walser (1924-)

^۴ Rainer Werner Fassbinder (1945-1982)

^۵ Peter Handke (1942-)

تماشاگر).

نمایش نامه‌های رادیویی او برای دستیابی به کوتاه‌ترین فاصله بین خود و شنونده شنیدن مستقیم صدایی شناخته شده و جملاتی روزمره بدون لزوم به درک آن — تنها به صدا قناعت می‌کند و از این طریق نمونه‌هایی برای امکان تحول این هنر به دست می‌دهد (مجموعه نمایش نامه‌های رادیویی باد و دریا).

در قطعه‌های نثر و رمان‌های هانتکه (معارفه عضو هیئت مدیره) و ترس دروازه‌بان در مجده قدم، حرکت غلط) شخصیت‌های داستان برای برپا کردن عمل گاه چنان تحرک خود را از دست می‌دهند که به صورت یک مانده می‌مانند. در می‌آیند (داستان کوتاه آغاز جنگ) و یا چنان با محیط قطع رابطه می‌کنند که این قطع رابطه با محیط به خصومتی با محیط تبدیل می‌شود و به جنون آدمکشی می‌انجامد. (ترس دروازه‌بان در مجده قدم) گرایش به این همه سادگی است که سبب می‌شود فیلم تلویزیونی‌ای که ساخته شده (تذکره وقایع جاری) تمام عادات بصری را چنان درهم بریزد که هر کس دلش می‌خواست می‌توانست برنامه اخبار تلویزیون پس از نمایش فیلم را به عنوان دنباله تذکره وقایع جاری تماشا کند (به نوشته متفکر و فیلم آلمانی هلموت کاراسک) و یا کتاب خاطرات روزانه‌اش به نام روزانه جهان تنها به مجموعه‌ای قطور از واکنش‌های آنی در برابر حوادث دربردارد، یا اتفاقی می‌دگ شود جملاتی کوتاه و بلند و گاه ناتمام بدون ارتباط منطقی با یکدیگر.

زن چپ‌دست^۱ اجتماعی‌ترین رمان هانتکه است قصه یک تنهایی ناگزیر است در جامعه‌ای که افرادش هم بیگانه‌اند. گریز از این بیگانگی تلاشی است به عبث. در دنیایی شسته و رفته با ساختمان‌های

^۱ Die linkshändige Frau (1976)

سربه‌فلک‌کشیده با فروشگاه‌های مدرن با انجمن‌های روشنفکرانه و با آدم‌های خوب هرکس در پیله‌ای که خود تنیده است گرفتار است. پتر هانتکه در ۱۹۴۲ در گریفن^۱ کرنتن^۲ متولد شده و در گراتس در رشته حقوق تحصیل کرده است. او به تناوب در پاریس و در جمهوری فدرال آلمان زندگی می‌کند. از رمان‌های او تا به حال ترس دروازه‌بان در هجده قدم و حرکت غلط به وسیله ویم وندرس^۳ و زن چپ‌دست به وسیله خود او به فیلم برگردانده شده است.

^۱ Griffen

^۲ Kärnten

^۳ Wim Wenders (1945-)